

Regeringens proposition

1994/95:192

Ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Prop.
1994/95:192

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 16 mars 1995

Ingvar Carlsson

Mats Hellström
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ändring i övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. i syfte att möjliggöra att gällande avtal om frihandel mellan Sverige och Färöarna kan tillämpas fullt ut. Vidare föreslås en rättelse i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 1995.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	3
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.	3
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m. ...	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.	5
5	Lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m.	6
6	Författningskommentar	7
6.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.	7
6.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m. ...	7
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 mars 1995		9
Rättsdatablad		10

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1994/95:192

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.
2. lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Härigenom föreskrivs att punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

4. Regeringen får meddela föreskrifter om tullfrihet, tullnedsättning och återbetalning av tull för varor från utvecklingsländerna.

Föreslagen lydelse

4. Regeringen får meddela föreskrifter om tullfrihet, tullnedsättning och återbetalning av tull för varor från utvecklingsländerna *och för varor som omfattas av de internationella handelsöverenskommelser som skall tillämpas av Sverige.*

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1995 men skall tillämpas från och med den 1 januari 1995.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Den som i ursprungsintyg eller annan handling, som åberopas till bevis för vinnande av förmånsbehandling enligt handelsöverenskommelser som Europeiska gemenskaperna (EG) har ingått eller enligt EG:s rättsakter, uppsåtligen lämnat oriktig uppgift ägnad att leda till förmånsbehandling, döms till böter eller fängelse i högst ett år. Till samma straff döms den som i samband med ansökan om ursprungsintyg lämnat oriktig uppgift ägnad att leda till förmånsbehandling samt den som tillhandahållit en åberopad handling med vetskap om att den innehåller sådan oriktig uppgift. Är brottet att anse som grovt döms till fängelse i högst två år.

Den som i ursprungsintyg eller annan handling, som åberopas till bevis för vinnande av förmånsbehandling enligt handelsöverenskommelser som Europeiska gemenskaperna (EG) har ingått eller enligt EG:s rättsakter, uppsåtligen lämnat oriktig uppgift ägnad att leda till förmånsbehandling, döms till böter eller fängelse i högst ett år. Till samma straff döms den som i samband med ansökan om ursprungsintyg *uppsåtligen* lämnat oriktig uppgift ägnad att leda till förmånsbehandling samt den som tillhandahållit en åberopad handling med vetskap om att den innehåller sådan oriktig uppgift. Är brottet att anse som grovt döms till fängelse i högst två år.

Begår någon av grov oaktsamhet gärning som avses i första stycket, döms till böter.

Är brottet att anse som grovt döms till fängelse i högst två år.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1995.

¹Senaste lydelse 1994:1549.

Regeringen föreslog i propositionen 1994/95:34 Den svenska tullagstiftningen vid ett EU-medlemskap bl.a. en lag om tullfrihet m.m. och en lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktig ursprungsdeklaration m.m.

Riksdagen godtog regeringens förslag i huvudsakliga delar (bet. 1994/95: SkU8, rskr. 1994/95:96). Genom riksdagens beslut fick punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. sin nu gällande lydelse. Lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktig ursprungsdeklaration m.m. fick, utöver en ny rubrik, nu gällande lydelse av 1 §. På grund av olyckliga omständigheter kom ett ord att falla bort i regeringens förslag till ny lydelse av 1 §. I det nu aktuella ärendet föreslås vissa tillägg till de nämnda lagrummen.

Lagförslaget under 2.2 hör formellt sett under Lagrådets granskningsområde. Förslaget är emellertid av sådan enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Regeringens förslag: Lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. ändras på så sätt att regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om tullfrihet, tullnedsättning och återbetalning av tull för varor som omfattas av de internationella handelsöverenskommelser som skall tillämpas av Sverige.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har i propositionen 1992/93:16 Godkännande av avtal om frihandel mellan Sverige och Färöarna, m.m. föreslagit riksdagen att godkänna avtalet om frihandel mellan Sverige och Färöarna samt överenskommelsen om handel med jordbruksvaror mellan Sverige och Färöarna (bet. 1992/93UU6, rskr. 1992/93:53). Införlivandet med svensk rätt av avtalen om frihandel mellan Sverige och Färöarna har genomförts i förordningen (1993:965) om frihandel i varuutbytet mellan Sverige och Färöarna. Förordningen har utfärdats av regeringen med stöd av bemyndigandet i 5 § lagen (1987:1069) om tullfrihet m.m.

Vissa produkter (fisk, vatten och andra alkoholfria drycker) som omfattas av avtalens bestämmelser om frihandel var enligt den då gällande tulltaxelagen (1987:1068) befriade från tull varför de inte kom att omfattas av 1993 års förordning och dess bestämmelser om tullfrihet. I samband med att den nya tullagen (1994:1550) trädde i kraft vid Sveriges inträde i EU den 1 januari 1995 upphörde tulltaxelagen (1987:1068) att gälla. För gemenskapens del gäller frihandelsavtalet med Danmark och Färöarna av den 2 december 1991. För att Sverige såsom EU-medlem

skall kunna tillämpa avtalet måste emellertid anpassningar göras. EG har initierat en omförhandling av 1991 års frihandelsavtal. Avtalen om frihandel mellan Sverige och Färöarna fortsätter emellertid i enlighet med artikel 234 i Romfördraget att gälla mellan parterna och berörs inte direkt av fördragets bestämmelser. För de varor som omfattas av de fortsatt gällande avtalen om frihandel med Färöarna bortföll genom upphävandet av tulltaxelagen grunden i den interna svenska rätten för att medge tullfrihet i enlighet med avtalsbestämmelserna. Genom den nya tullagstiftningen upphävdes också lagen (1987:1069) om tullfrihet m.m. och det bemyndigande med vars stöd förordningen (1993:965) om frihandel i varuutbytet mellan Sverige och Färöarna hade utfärdats. Avtalen om frihandel med Färöarna är, som framgått, fortfarande gällande och skall tillämpas i fråga om alla av avtalen omfattade varor. För att göra det möjligt att komplettera 1993 års förordning i detta hänseende behövs ett lagstöd.

Regeringen föreslår mot angiven bakgrund att ett tillägg görs i punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. Genom tillägget bemyndigas regeringen att meddela föreskrifter om tullfrihet, tullnedsättning och återbetalning av tull för varor som omfattas av internationella handelsöverenskommelser som skall tillämpas av Sverige. Med stöd av detta bemyndigande kan regeringen meddela föreskrifter om ändring i förordningen (1993:965) om frihandel i varuutbytet mellan Sverige och Färöarna och på så sätt säkerställa att avtalen kan tillämpas fullt ut. Med stöd av bemyndigandet kan regeringen även, om så skulle visa sig nödvändigt, meddela övergångsvisa föreskrifter om tullfrihet eller tullnedsättning för varor som omfattas av sådana handelsavtal som EU har slutit med utomstående länder och som måste justeras med anledning av bl.a. Sveriges anslutning till EU.

5 Lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m.

Regeringens förslag: Lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m. ändras på så sätt att det i 1 § första stycket anges att det i samtliga fall är fråga om ett uppsåtligt brott.

Skälen för regeringens förslag: I 1 § första stycket första meningen lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m. stadgas straff vid uppsåtligt lämnande av oriktig uppgift i ursprungsintyg eller annan handling som åberopas till bevis för vinnande av förmånsbehandling enligt handelsöverenskommelser som Europeiska gemenskaperna (EG) har ingått eller enligt EG:s rättsakter. I andra meningen stadgas samma straff bl.a. för den som i samband med ansökan om ursprungsintyg lämnat oriktig uppgift. För sistnämnda fall anges, till

följd av ett förbiseende vid det lagstiftningsärende då 1 § fick sin nuvarande lydelse, inte att det oriktiga uppgiftslämnandet skall vara uppsåtligt. Att så är fallet måste emellertid anses klart framgå vid en jämförelse med andra stycket av paragrafen. I detta stycke anges nämligen vad som gäller i fall där bl.a. sådant oriktigt uppgiftslämnande skett av grov oaktsamhet. Paragrafen bör emellertid ändras så att den oklarhet som den nuvarande lydelsen kan ge upphov till undanröjs. Regeringen föreslår därför att paragrafen ändras på så sätt att det i bestämmelsen anges att det även i detta fall är fråga om ett uppsåtligt brott.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Punkten 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna har utvidgats på så sätt att ett bemyndigande ges till regeringen att meddela föreskrifter om tullfrihet, tullnedsättning och återbetalning av tull även för varor som omfattas av de internationella handelsöverenskommelser som Sverige skall tillämpa. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 4.

Lagändringen skall tillämpas retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 1995, dvs. dagen för anslutningen till EU och ikraftträdandet av den nya tullagstiftningen. Hinder torde inte möta mot retroaktiv tillämpning då de föreskrifter som kan meddelas med stöd av bemyndigandet är gynnande för den enskilde.

6.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m.

1 §

Ordet uppsåtligen har i 1 § första stycket andra meningen kommit att falla bort. I bestämmelsen anges det nu uttryckligen att det även i detta fall är fråga om uppsåtligt brott.

Den omständigheten att ordet uppsåtligen kommit att falla bort torde inte i praktiken ha uppfattats så att det varit lagstiftarens vilja att utsträcka ansvaret i straffstadgandet i fråga om oriktiga uppgifter i ursprungsintyg.

Om det vid ett brott inte krävs uppsåt från gärningsmannens sida för att straffbarhet skall inträda, utan det räcker med oaktsamhet, måste detta särskilt anges i straffstadgandet. Detta gäller under nedan angivna förhållanden även lagstiftningen på specialstraffrättens område. Enligt 1 kap. 2 § första stycket brottsbalken skall en gärning, om inte annat är särskilt föreskrivet, anses som brott endast då den begås uppsåtligen.

Stadgandet ändrades genom lagen (1994:458) om ändring i brottsbalken (jfr prop. 1993/94:130, bet. 1993/94:JuU27, rskr. 1993/94:321) och stadgandets generella tillämplighet gäller endast för straffbestämmelser

som tillkommit samtidigt som eller efter lagändringen eller, som i Prop. 1994/95:192 föreliggande fall, straffbestämmelsen ändrats efter lagändringen (punkten 2 i övergångsbestämmelserna).

UTRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 mars 1995

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Sahlin, Hjelm-Wallén, Peterson, Hellström, Thalén, Freivalds, Persson, Tham, Schori, Blomberg, Hedborg, Andersson, Winberg, Uusmann, Nygren, Ulvskog, Sundström, Lindh, Johansson

Föredragande: statsrådet Hellström

Regeringen beslutar proposition 1994/95:192 Ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upp- häver eller upprepar ett normgivnings- bemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG- regler
--------------------	--	--

Lag om tullfrihet m.m.	p. 4 i ikraftträdande- och övergångs- bestämmelserna	
------------------------	--	--